

Stipica Grgat

Tko je skladao himnu *Gospe od Anđela* u Imotskom?

Ovogodišnja jubilara 300. obljetnica oslobođenja Imotskog od Turaka prigoda je da se na svjetlo dana iznesu i rasvijetle mnogi važni događaji iz daleke ili bliže prošlosti kao dio duhovnog i kulturnog nasljeđa imotskog samostana i njegove šire okolice. U to istraživanje svakako spada crkvena glazba, a s njom i napjev, odnosno himna *Gospe od Anđela - O, dobra Majko*. U našem odnosu prema starim pučkim napjevima odavna se uvriježila praksa da ih u nedostatku točnih podataka obilježavamo kao narodne ili nepoznatog autora, kao i da autorstvo pridajemo autoru koji to nije. No kada bi se pokušalo provesti ozbiljnije istraživanje, sigurno bismo u dobrom dijelu tih napjeva pronašli stvarnog autora koji autorstvo svoga rada svakako zaslužuje. Budući da je do danas u kolektivnoj svijesti imotskog puka fra Ivan Glibotić autor pjesme *O, dobra Majko* i da se isti napjev više puta i u raznim oblicima pojavljivao kao Glibotićev, želja mi je na temelju pouzdanih izvora pokušati rasvijetliti neke nejasnoće i donijeti točne podatke u vezi s podrijetlom njegova teksta i glazbe

Crkveno pjevanje u Imotskom

Opis događaja koji je prije tristo godina zapisao samostanski ljetopisac, da je neposredno nakon oslobođenja Imotskog od Turaka, 2. kolovoza 1717., na blagdan *Gospe od Anđela* proslavljena pobjeda misom zahvalnicom i svečanim pjevanjem *Tebe Boga hvalimo*, upućuje na zaključak o prisutnosti crkvenog pjevanja u imotskoj crkvi, unatoč onodobnim nepovoljnim društvenim prilikama. Kako se život nakon oslobođenja polako normalizirao, u samostanu su se, među ostalim, počele nabavljati glazbene knjige. Prva od njih je Antifonal 1748.¹, a potom Gradual.² Te knjige zorno

upućuju na samostansku glazbenu praksu sredinom XVIII. stoljeća. No početke organiziranijeg oblikovanja glazbenoga života u imotskoj crkvi obilježila je nabava prvih orgulja 1834., a zatim i drugih, suvremenijih, 1907. godine. Ta dva, u ne tako dugom vremenskom razmaku nabavljena instrumenta, dovoljan su pokazatelj da se u samostanu od davnine ozbiljno brinulo o crkvenom pjevanju. Pojava orgulja zasigurno je dugoročno unaprijedila glazbeni život u imotskoj crkvi. To je rezultiralo formiranjem crkvenog zbora, izobrazbom kapelnika, zborovođa, orguljaša i naposljetku stvaranjem sve složenijega glazbenog repertoara. Dio toga bogatog repertoara bio je i ostao napjev *O, dobra Majko*.

U potrazi za podrijetlom himne *Gospe od Anđela*, put me je najprije odveo u Imotski samostan do sad pokojnog fra Vjeke Vrčića, inače dobrog poznavatelja imotskih povijesnih prilika. Kad sam ga u jednom razgovoru upitao za povijest pjesme *O, dobra Majko*, kratko mi je odgovorio: „Tu je pjesmu netko donio ili s Pelješca ili s Korčule, ne znam, jer tamo se ta melodija pjeva. Znam da se pjesma brzo udomaćila u imotskoj crkvi. Ja sam 1962. godine kao imotski župnik za tu pjesmu napisao novi tekst koji danas pjevamo. I tako se rodila himna *Gospe od Anđela*.“ Prema svjedočanstvu autora teksta fra Vjeke Vrčića, razvidno je da je pjesma samo u tekstualnom predlošku direktno vezana uz imotski samostan. Ostaje i dalje nejasnoća tko je autor glazbe. Da je pjesma došla s Pelješca, svojedobno me upozorio i pokojni fra Mile Čirko. Sve me to potaknulo na ozbiljnije istra-

¹ Usp.: Josip Ante Soldo, *Glazbena ostavština 17. i 18. stoljeća u franjevačkim samostanima splitske provincije*, Glazbeni barok u Hrvatskoj, Zbornik radova, Osor 1989., str. 133.

² Usp.: Hana Breko Kustura, *Rukopisne liturgijsko-glazbene knjige* (17. do 19.

st.), *Gospodin vam dao mir* (Monografija), Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja, Split, 2017., str. 363-373.

živanje podrijetla napjeva koje je skrenulo moju pozornost na konkretne veze Imotskog i poluotoka Pelješca, točnije, mjesta Kuna i ciklusa pjesama posvećenih njezinoj zaštitnici Gospi Deloriti. Evo rezultata mog istraživanja.

Skladbe u čast Gospi Deloriti

Povijest Gospe Delorite vezujemo uz predaju od 10. svibnja 1291. godine, kada je na mjestu današnjeg svetišta Gospe Trsatske osvanula Nazaretska kućica Svete obitelji. Prema uvriježenoj predaji na Trsat su je iz Nazareta prenijeli anđeli. Tu se zadržala do 10. prosinca 1294. godine, kad je anđeli preniješe u Loreto, pokraj Ancone, gdje se i danas nalazi. U 17. stoljeću, godine 1681., podigli su stanovnici Pelješca u Kuni crkvicu u čast Blažene Djevice Marije od Loreta, nazvanu *Gospa Delorita*, (pojam je vezan uz čudotvornu Gospu od Loreta). Budući da je Delorita sa svim svojim inventarom dodijeljena franjevcima Provincije sv. Frana u Dubrovniku, oni su u Kuni osnovali redovničku obitelj i podigli samostan.³ Stonski biskup Frano Volanti, na molbu fra Augustina Orhanovića, prvoga gvardijana Franjevačkoga samostana u Kuni, posvetio je 1714. godine crkvu Gospe Delorite.⁴ S vremenom je crkva postala omiljenim svetištem, a njezin blagdan slavi se 10. svibnja, kao i u Loretu, odnosno na Trsatu.

³ Usp.: Nedjeljko Subotić, *Crkva i samostan na Kuni*, Franjevački samostan Kuna, Kuna, 1981., str. 8.

⁴ Usp.: Nedjeljko Subotić, *Isto*, str. 10.

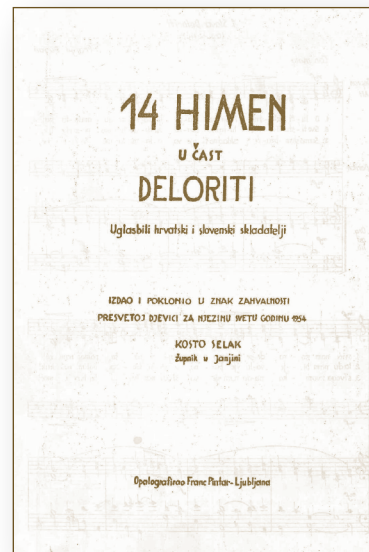
U prigodi Marijanske svete godine 1954.⁵ tiskana je i objavljena zbirka s 14 skladbi⁶ posvećenih Gospi Deloriti⁷ na Pelješcu, koje su uglazbili hrvatski i slovenski skladatelji.⁸ Vrlo je zanimljivo da se za tako malo, ali značajno svetište za tu prigodu uspjelo animirati toliki broj autora. Druga je zanimljivost što su uz hrvatske angažirani i slovenski skladatelji. Nažalost, u svom istraživanju nisam uspio doći do konkretnih podataka tko je bio inicijator ovoga pothvata. U nedostatku pouzdanih izvora

⁵ Papa Pijo XII. otvorio je Marijansku godinu 8. XII. 1953. na svetkovinu Bezgrešnog začeća u crkvi Santa Maria Maggiore u Rimu i zatvorio je 8. XII. 1954. godine. Otud naziv *Sveta godina* za tu godinu.

⁶ Izvorni primjerak te zbirke danas se čuva u Arhivu orguljaške škole u Ljubljani. Muzikolog dr. Franc Križnar iz tog je arhiva za naš rad preuzeo navedene skladbe. Druga se nalazi u Arhivu franjevačkog samostana u Zagrebu na Kaptolu, u čijem je popisu muzikalija zbirka upisana na stranici 191. pod oznakom Sign. IX – 158. SELAK, Kosta (ur.) *14 Himen u čast Deloriti*.

⁷ Zbirka je izašla pod naslovom *14 HIMEN u čast DELORITI, uglasbili hrvatski i slovenski skladatelji. Izdao i poklonio u znak zahvalnosti Presvetoj Djevici za njezinu svetu godinu 1954.* KOSTO SELAK, župnik u Janjini. Opolografirao Franc Pintar – Ljubljana.

⁸ Skladatelji i njihove himne u čast Deloriti poredani su u zbirci ovim redom: Franjo Dugan, o. Jordan Kuničić, Ivo Čučuković, Mirko Kovačević, o. Kvirin Orlić, Anton Grum, Anton Jobst, Lojze Mav, Stanko Premrl, Kosto Selak, Matija Tomc, Martin Železnik. Anton Grum zastupljen je s čak tri skladbe na isti tekst. Usp.: Kosto Selak, *14 Himen u čast Deloriti*, Ljubljana, 1954. - Vidi još: Popis muzikalija u knjižnici franjevačkog samostana u Zagrebu, Muzikalije inventirali i popis sastavili: Ladislav Šaban i Zdravko Blažeković, u rujnu 1980. godine.

sve upućuje na to da bi glavni pokretač mogao biti Slovenac, svećenik, skladatelj i župnik u Janjini don Kosto Selak (1893.-1968.).⁹ To mišljenje dijele i sami Pelješčani.¹⁰ Selak je, naime, dok je bio član Franjevačke provincije sv. Frana u Dubrovniku, nekoliko godina djelovao kao zbrovođa u Kuni, a kad je napustio franjevački red i inkardinirao se u Dubrovačku biskupiju (1933.), punih je 27 godina kao dijecezanski svećenik obnašao službu župnika u susjednoj Janjini. Čitav je život ostao povezan sa svetištem i iskreni štovatelj Gospe Delorite. Kako se intenzivno bavio skladanjem, jedan je od skladatelja u spomenutoj zbirci. Konačno, on je pokrenuo tiska-

⁹ O don Kosti Selaku vidi više: Franc Križnar, *Župnik in glasbenik Don Kosto (Jer/nej/ko) Sel/jak*, Loški razgledi št. 51, Muzejsko društvo Škofja Loka, Škofja Loka, 2004., str. 207-248.

- www.janjina.croatia1.com/stari.../odon-kostu-franc-kriznar.pdf

¹⁰ Prema kazivanju gospe Rine Tomelić, Nade Lušić i gospodina Damira Lozine, oni su uvjereni da je Selak organizator toga projekta.

nje te zbirke koju je, kako sam kaže, objavio i poklonio u znak zahvalnosti presvetoj Djevici za njezinu svetu godinu 1954.¹¹

Slava Deloriti – O, luči zlatna

S obzirom na uglazbljene stihove, dvanaest je skladbi iz spomenute zbirke skladano pod istim nazivom i na isti tekst *Slava Deloriti*, koji je spjevao don Nedjeljko Subotić. Dvije su skladane na tekstove Ive Čučukovića, odnosno o. Leonarda Ruskovića. Prva nosi naslov *Prečistoj i Blaženoj Djevici Mariji, Kraljici Pelješca*, a druga *Gospa Deloriti*. Između svih četrnaest skladbi, za himnu Delorite isprva je odabrana pjesma pod brojem 1, koju je skladao hrvatski skladatelj i orguljaš Franjo Dugan.¹² Međutim, nedugo poslije zamijenili su je onom pod brojem 12, slovenskog skladatelja i svećenika Matije Tomca.¹³ Tako je Gospino svetište u Kuni na poluotoku Pelješcu napokon dobilo svoju himnu pod naslovom *Slava Deloriti*. Autor joj je, dakle, Matija Tomc.¹⁴ Ta će pjesma uskoro postati i himnom Gospe od Anđela u Imotskome.

Tomcova himna *Slava Deloriti*¹⁵ zbog njezine jednostavnosti

i pjevnosti odmah je bila prihvaćena i ubrzo postala omiljenom među pukom koji ju je rado pjevao. Premda je naslov ove himne *Slava Deloriti*, mnogi u Kuni i na Pelješcu najčešće je naslovljuju kao *O, luči zlatna* ili samo kao *O, luči*, prema početnim riječima Subotićevih stihova. U našoj zborskoj literaturi jedna od najpoznatijih s tim naslovom svakako je Duganova skladba za mješoviti zbor. Dugan ju je prvotno skladao za troglasni zbor, sopran, alt, bariton uz pratnju orgulja, no poslije ju je preuredio za četveroglasni mješoviti zbor i orgulje. Subotićeva himna *Slava Deloriti* ima četiri kitice i pripjev. Složena je u desetercu.

O, dobra Majko

Kada i kako je himna *Slava Deloriti* dospjela u Imotski, nema točnih podataka. To je svakako moralo biti između 1954. godine (kad je skladba nastala) i 1962. kad je fra Vjeko Vrčić spjevao svoje stihove.¹⁶ Fra Vjeko je u rukopisnom notnom izdanju pjesmu objavio 1967. godine u svojoj knjizi *Odjeci* i naslovio je *Himna (Riječi: fra V. Vrčić)*,¹⁷ dok je u izdvojenom tekstu upisao naslov *O, dobra Majko*.¹⁸ Stihovi su umetnuti pod note Tomcove melodije *Slava Deloriti* i otad je ta skladba praktički postala

svojinom imotske crkve, odnosno himnom Gospe od Anđela. Pjesma ima tri kitice i pripjev. Pisana je kao i Subotićeva u desetercu.

Analizirajući bar letimično Tomcovu melodiju *Slava Deloriti* i melodiju napjeva *O, dobra Majko*, evidentna je sličnost, gotovo istost melodijske linije napjeva, koju samo razlikuju dva različita teksta. Uz tekstualne varijante, razlika između dva glazbena predložka uočava se i u tonalitetu u kojem su skladane. Tomc je, naime, svoju skladbu (ovdje je navodimo u njezinoj izvornoj varijanti) skladao u *F-duru*, dok su imotska i pelješka verzija, modulirane za malu tercu niže, pisane u *D-duru*. Skladba je skladana u dvoglasnome slogu uz pratnju orgulja, na način da desna ruka prati gornje dionice glavne melodije, a lijeva, odnosno pedal, imaju prateću ulogu podržavajući pritom temeljne funkcije harmonijskoga pomaka. Analiza također pokazuje da je melodija himne u svim elementima jednostavna i pjevna. S formalne strane sazdana je od dva dijela AB. Glavna melodijska linija prvog (A) dijela polazi s gornje terce osnovnog tonaliteta (u pelješkoj i imotskoj varijanti *D-dur*, a u izvornoj *F-dur*), što omogućava daljnje kretanje melodije u paralelnim tercama. U skladbi je karakterističan punktirani ritam na drugoj dobi u svim taktovima, osim u dvama završnim pelješke varijante. Upravo takav pomak daje pjesmi živahan himnički karakter.

Drugi dio (B) zapravo je pripjev (refren). Neznatna razlika

¹¹ Usp.: Kosto Selak, *14 Himen u čast Deloriti*, naslovna stranica.

¹² Prema pričanju Nade Lušić (1932.) od 20. lipnja 2017. godine, na Pelješcu su početkom 1954. godine najprije pjevali Duganovu himnu, a onda su nedugo poslije preuzeli Tomcovu koja se i danas pjeva.

¹³ Usp.: Kosto Selak, *Isto*, str. 17.

¹⁴ Mještani Pelješca još uvijek su uvjereni da je Selak autor pjesme *Slava Deloriti* koju pjevaju.

¹⁵ Usp.: Nedjeljko Subotić, *Crkva i samostan na Kuni*, Franjevački samo-

stan Kuna, Kuna, 1981., str. 3.

¹⁶ Fra Vjeko Vrčić pjesmu za koju je spjevao stihove naziva jednostavno *Himna: [...] 1962. god. dobila je Gospa od Anđela svoju himnu. Spjevao ju je fra Vjeko Vrčić*. Usp.: fra Vjeko Vrčić, *Odjeci*, Franjevački samostan Imotski, Imotski, 1967., str. 28.

¹⁷ Usp.: fra Vjeko Vrčić, *Isto*, str. 29.

¹⁸ Usp.: fra Vjeko Vrčić, *Isto*, str. 30.

u pelješkoj varijanti pjesme postoji na dva mjesta upravo u pripjevu. Naime, u prvom taktu četvrta doba ostaje na tonu g dok u imotskom predlošku taj ton skače za malu tercu niže, na ton e (u izvornom na ton g).¹⁹ Nadalje, u predzadnjem taktu pelješke verzije, silazni pomak motiva gornjega glasa fis-e-d na prvoj dobi ima vrijednost dužeg trajanja, polovinku, dočim u izvornom i imotskom primjeru te note nema, nego je ritam isti kao u svima prethodnim taktovima, četvrtinka i punktirana druga doba. Ritam pretposljednega takta pelješke verzije očito je produkt intervencije druge ruke. Tako postavljen ritam nužno sugerira dodavanje još jednoga takta. Zbog toga je pripjev u pelješkoj verziji za jedan takt duži. Prema tome, pelješka verzija pjesme ima 17, a izvorna i imotska 16 taktova. (Vidi notni prilog). Oblik svih triju predložaka izgleda ovako:

Himna *Slava Deloriti*
(izvorna verzija - Tomc)
Oblik: C (4+4) 8 | 4 | 4 |
F-dur:

Himna *Slava Deloriti*
(pelješka verzija)
Oblik: C (4+4) 8 | 4 | 5 |
D-dur:

Himna *O, dobra Majko*
(imotska verzija)
Oblik: C (4+4) 8 | 4 | 4 |
D-dur:

Zaključimo. Iz ovoga prikaza sasvim je razvidno da je melodiju pjesme *O, dobra Majko* skladao slovenski skladatelj i svećenik Matija Tomc, a stihove spjevao fra Vjeko Vrčić. Nada-

mo se da su ovim istraživanjem i konkretnim potvrdama rezultata istraživanja definitivno otklonjene sve nedoumice oko podrijetla himne Gospe od Anđela u Imotskome.

12. Slava Deloriti

Umjerenost Matija Tomc
mf *dvoglasno*

1. O, lu - či zlat - na, Pe - lješ - kog kra - ja, ljep ša si ne - go an - de - la sjaj,
svi - će nam zo - ra de - se - tog ma - ja, Maj - či - ce na - ša, po - moć nam daj!

9 O De - lo - ri - to, o - sta - ni s na - ma,
11 ne - vje - re la - ži u - ni - šti mrak! u - ni - šti mrak.

¹⁹ Pelješku varijantu melodije *Slava Deloriti*, kako se danas pjeva u Kuni, slušao sam uživo 11. lipnja 2017. godine prema pjevanju gospe Renke Medović iz Kune.

Slava Deloriti (Kuna)

Stihovi: don Nedjeko Subotić
Glazba: Matija Tomc

1. O, lu - či zlat - na, Pe - lješ - kog kra - ja, ljep - ša si ne - go
2. Sve - tiš - tu tvo - me hi - ta - mo žur - no, ču - de - sni tvoj nas
3. Sa - mo - stan bra - će sklad - no ti pje - va, o - ta - mo, ta - mo
4. Pa - da - mo ni - ce ra - nje - nih gru - di, ro - ni - mo su - ze,

an - de - la sjaj, svi - će nam zo - ra de - se - tog ma - ja,
po - živ - lje lik, la - đu nam bi - je va - lov - lje bur - no,
svi - će - mo doć, s tvo - ga zvo - ni - ka na - da nam sje - va,
va - pi - mo svi; na - da - ru hva - la na - ša ti bu - di,

Pripjev

Maj - či - ce na - ša, po - moć nam daj! O De - lo - ri - to,
u - sli - ši. Go - spe, bo - lan naš krik!
šti - ti nas tvo - ja lju - bav i moć,
tko će nas spa - sit a - ko ne ti!

o - sta - ni s na - ma, ne - vje - re la - ži u - ni - ští mrak! u - ni - ští mrak!

Slava Deloriti

O, luči zlatna Pelješkog kraja,
ljepša si nego anđela sjaj,
sviće nam zora desetog maja,
Majčice naša, pomoć nam daj!

O DELORITO, OSTANI S NAMA,
NEVJERE LAŽI UNIŠTI MRAK!

Svetištu tvome hitamo žurno,
čudesni tvoj nas pozivlje lik,
lađu nam bije valovlje burno,
usliši, Gospe, bolan naš krik!

Samostan braće skladno ti pjeva,
o tamo, tamo svi ćemo doć,
s tvoga zvonika nada nam sjeva,
štiti nas tvoja ljubav i moć.

Padamo nice ranjenih grudi,
ronimo suze, vapimo svi:
na daru hvala naša ti budi,
tko će nas spasit, ako ne ti!

Nedjeljko Subotić

O, dobra Majko (Imotski)

Stihovi: fra Vjeko Vrčić
Glazba: Matija Tomc

1. O, do - bra Maj - ko, I - mot - skog kra - ja, lje - po - te tvo - je
2. Kroz bur - nu po - vijest sta - ri su na - ši u - te - bi, Dje - vo,
3. Ču - vaj i da - nas ba - ští - nu na - šu: Kra - ji - nu na - šu,

bli - sta - vi sjaj, za - no - si du - še, sr - ca o - sva - ja,
gle - da - li spas, kod te - be u - vijek u - tje - hu na - šli,
I - mot - ski grad! Že - li - mo u - vijek za - ští - tu tvo - ju

Pripjev

sje - ča nas, Go - spe, na lije - pi raj. Go - spe An - de - la,
ti si im sja - la ko ne - ba kras.
u - tje - hz, ja - kost, kr - ščan - ski sklad!

ču - vaj i bra - ni vje - ru, po - šte - nje, I - mot - ski kraj. I - mot - ski kraj.

O, dobra Majko

O, dobra Majko Imotskog kraja,
ljepote tvoje blistavi sjaj,
zanosi duše, srca osvaja,
sjeća nas, Gospe, na lijepi raj.

GOSPE ANĐELA, ČUVAJ I BRANI
VJERU, POŠTENJE, IMOTSKI KRAJ!

Kroz burnu povijest stari su naši
u tebi, Djevo, gledali spas,
kod tebe uvijek utjehu našli,
ti si im sjala ko neba kras.

Čuvaj i danas baštinu svoju:
krajinu našu, Imotski grad!
Želimo uvijek zaštitu tvoju,
utjehu, jakost, kršćanski sklad!

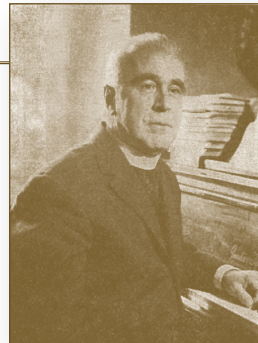
Fra Vjeko Vrčić

Nedjeljko Subotić, rođen je u Trpnju na Pelješcu 17. rujna 1882. godine. Rastući u sjeni obližnjega franjevačkog samostana i crkve Gospe Delorite (Loretske) u Kuni, stječe osnovnu izobrazbu i ulazi u franjevački red. Gimnaziju je završio u Zadru, bogoslovlje kod Male braće u Dubrovniku te u Innsbrucku. Neki izvori navode da je studirao sociologiju na Papinskom učilištu u Rimu (St. Apollinare) i u Zagrebu. Zaređen je 29. srpnja 1906. godine. Bio je postavljen za lektora crkvenog prava i povijesti u Franjevačkoj bogosloviji u Dubrovniku. Iako je 1910. zbog skrbi za roditelje dobio dopuštenje prijeći među biskupijske svećenike, ostao je blizak franjevcima i duhovnosti sv. Franje. Kao svećenik Dubrovačke biskupije obnašao je različite službe. Kao veliki rodoljub čak je svoje ime pohrvatio (*Domenico Sabatini*).²⁰ Umro je u Žuljani 7. rujna 1950. godine, a pokopan je u Trpnju.²¹ Bio je vrlo plodan pisac i kulturni radnik. Ostavio je iza sebe mnoga vrijedna literarna djela.

²⁰ Usp.: Luko Paljetak, *Zvona Delorite*, br. 59. Kuna, 2016. str. 22.

²¹ Usp.: Vladimir Lončarević, *Nedjeljko Subotić / 'sjaaj katoličke istine'*, Glas Koncila, broj 21, Zagreb, 22. svibnja 2011., str. 21.

Matija Tomc rodio se 25. prosinca 1899. na Kapljiščama kod Metlike, u seljačkoj obitelji.¹ Osnovnu školu završio je u rodnome mjestu. Prvu glazbenu poduku primio je kao gimnazijalac

u Novome Mestu kod crkvenog orguljaša i skladatelja Ignacija Hladnika. Daljnje školovanje i bogosloviju učio je u biskupijskim učilištima. Za svećenika je zaređen 1923. godine. Nedugo nakon ređenja (1926.) poslan je u Beč na studij glazbe. Na povratku iz Beča od 1930. do 1941. godine predaje glazbu na biskupijskoj srednjoj školi u Šentvidu. Nakon završetka Drugoga svjetskog rata Tomc je 1946. godine imenovan najprije kapelanom, a nakon dvije godine župnikom u župi Domžale, gdje ostaje sve do 1973. godine. Te je godine slavio zlatnu misu i ušao u mirovinu. Umro je 8. veljače 1986. godine.²

Tomc je kao plodan skladatelj ostavio iza sebe vrlo opsežan skladateljski opus, podjednako crkvene i svjetovne glazbe. Njegova glazbena ostavština raznolika je: od misa i pjesama za različite liturgijske potrebe do skladbi za različite sastave: mješovite, muške, ženske i dječje zborove. Po svom bogatom glazbenom stvaralaštvu spada u red najznačajnijih i najplodnijih slovenskih skladatelja. Kao skladatelj i glazbenik Tomc ima velike zasluge za razvoj crkvene i liturgijske glazbe u Sloveniji, posebice u obnovi bogoslužja nakon Drugoga vatikanskog sabora. U novoj slovenskoj crkvenoj pjesmarici *Hvaljen Gospodin* Tomc je zastupljen s čak 14 vlastitih skladbi.³

¹ Usp.: Edo Škulj, *Matija Tomc*, Sv. Cecilija, XLIX., 1979., 4, str. 106-108.

² www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi706298/

³ Usp.: revija.ognjisce.si/revija-ognjisce/27-obljetnica.../5862-matija-tomc

Fra Vjeko Vrčić, rođen je 28. veljače 1914. u Imotskome. Osnovnu školu završio je u Imotskome, gimnaziju u Sinju, a teologiju u Markarskoj. Za svećenika je zaređen 12. ožujka 1938. godine. U svojoj je Provinciji obnašao razne službe, no najviše je djelovao u pastoralu kao župnik u mnogim župama (Metković, Runović, Igrane, Vrgorac, Imotski). Čitav se život bavio spisateljskim radom surađujući u raznim glasilima i listovima. Kao dobar poznavatelj imotskih povijesnih tijekova, na tom je polju objavio cijeli niz članaka i knjiških povijesnih djela. Prva javno objavljena knjiga iz 1967. godine nosi naslov „Odjeci“. Nakon toga nizala su se djela jedno za drugim: „Župe Imotske krajine“ I i II, „Vrgorska krajina“ „Neretvanske župe“, „Franjevačka baština u Imotskome“, „Plemena Imotske krajine“, „Biskup fra Paškal Vujčić“ i druga. Sintezu svećeničkog dušobrižničkog života i rada u Zabiokovlju opisao je u knjizi „Biokovski župnik“. Bavio se i poezijom. Utemeljio je Franjevački muzej u Imotskome. Umro je u Imotskome 9. srpnja 2014. godine.

Izvori i literatura:

Arhiv orguljaške škole u Ljubljani

Arhiv Franjevačkoga samostana u Zagrebu (Kaptol)

Josip Ante Soldo, Glazbena ostavština 17. i 18. stoljeća u franjevačkim samostanima Splitske provincije, Glazbeni barok u Hrvatskoj, Zbornik radova, Osor, 1989.

Hana Breko Kustura, Iz glazbene ostavštine ranijih stoljeća (17.-19. st.) Rukopisne liturgijsko-glazbene knjige, Rukopis

Nedjeljko Subotić, „Crkva i samostan na Kuni“, Kuna, 1981.

Kosto Selak, 14 HIMEN u čast DELORITI, Ljubljana, 1954.

Franc Križnar, Župnik in glasbenik Don Kosto (Jer/nej/ko) Sel/j/ak,

Loški razgledi št. 51, Muzejsko društvo Škofja Loka, Škofja Loka, 2004.

Fra Vjeko Vrčić, „Odjeci“, Franjevački samostan Imotski, Imotski, 1967.

Vladimir Lončarević, Nedjeljko Subotić/Sjaj katoličke istine/, Glas Koncila, broj 21, Zagreb, 2011.

Luko Paljetak, „Zvona Delorite“, br. 59. Kuna, 2016.

Edo Škulj, Matija Tomc, Sv. Cecilija, XLIX., 1979., 4.

S. Ćuk, Matija Tomc, „Ognjišće“, br. 12, 1999., str. 48.

(revija.ognjisce.si/revija-ognjisce/27-obljetnica.../5862-matija-tomc)